

En el XXX Aniversari de l'Adhesio a la Normativa Ortografica de la ACV (ara RACV), coneguda com a Normes d'El Puig

Hui, trenta anys despres d'un acontenyment que feu que el valencianisme s'unira, ademes d'en anima en cos, en fer-se reals unes normes ortografiques per a la Llengua Valenciana, que recuperavem i que orgullosament començavem a utilitzar en propietat; tres decades despres, de nou nos trobem en este marc incomparable que es el Real Monasteri de Santa Maria d'El Puig, fita cabal per als valencianistes, i que deuria de ser-ho per a tots els valencians.

No estem tots, molts dels nostres germans en esta mampresa han anat desapareixen, en uns casos per llei de vida, en uns atres per circumstancies menys esperades que nos han pogut resultar traumatiques. A tots i en especial ad ells, a la seua memoria, a la seua labor i al seu afany per enriquir, en el seu treball i en el seu saber, el cos doctrinal que suponen estes Normes que nos fan ser, si cap, mes valencians, dediquem tambe estes paraules.

Ací, en este historic marc, s'inicià un periodo nou en l'Historia del Poble Valencià, començaven uns nous temps: la refundacio del Regne de Valencia, la qual es feya des d'una visio personalissima d'un monarca a qui hem d'admirar per la seua capacitat pactista –i per tant no destructora- i, sobre tot, per la seua

voluntat d'organisar estes terres, per ell conquistades, baix una l'legislacio moderna i eixemplar que faria d'aquell refundat regne una nacio, la configuracio de la qual se basava en la llibertat i en el dret. No podem entendre eixe llarc periodo foral, que sense dubte supongue una llarguissima etapa d'esplendor, exent d'unes bases constitutives en les quals eixa llibertat i la justicia, que emana de la llei, foren uns valors, mes que transversals, substancials, definidors i constitutius d'eixe nou periodo que, sense acabar de trencar en el passat, nos aproximava junt als nous valors i les noves idees a un occident que tenia assentats els seus fonaments en la cultura del cristianisme i en els valors que esta comportava.

No debades aci, en este santuari, en este marc espiritual, es cobejà aquella nova concepcio, i no debades aci, en este lloc, s'inicià un cult a la Mare de Deu, devocio tan present en les conquestes jaumines i tan protagonista en tota la cultura valenciana posterior. Aci la copatrona del Regne presidix l'iglesia del santuari i, com no podia ser d'una altra manera, una maravillosa llegenda nos parla de la seua intervencio per a que les tropes cristianes guanyaren en la denominada Batalla d'El Puig, alhora que feu s'escamparen i desemboiraren els dubtes i temors i que progressara aquella mampresa cap al sur, fins arribar a la llinea de Biar-Bussot, despres de rendida la gran *Balansiya*.

D'història nos conve parlar, perque no pot hi haure un futur autenticament valencià si no es coneix eixe passat, puix no hi ha poble que puga seguir sent si pert el referent de lo que fon, si no te un imaginari que siga compartit per tota una colectivitat; i se nos fa precis mantindre eixe imaginari i, lo que es mes important, coneixer-lo, per a poder-ne ser transmissors, evitant falsaries visions que nomes nos presenten com un conjunt de festers disposats a cremar-ho tot a la fi d'una llarga traca.

Es segur que la majoria dels qui esteu aci sou/som gent compromesa en eixe quefer, perque tambe cadascu, en el seu moment, va ser capaç, a pesar de tots els inconvenients socials, culturals i inclus polítics, de decidir-se per l'opcio que consideraveu/consideravem mes llogica, mes natural, mes normal, la de ser -en expressio que acunyara Fausti Barberà- "valencians-valencians", sense interferencies ni concessions. I en eixe decidir-se'n per una condicio que nos fa ser lo que som, tambe buscarem eixir-nos-en de tuteles que incomprendiblement nos anaven alienant, i entre totes eixes, la primera i mes significativa: la tutela llingüística.

¿Cóm els valencians havíem i hem de consentir renunciar a la nostra llengua, eixa que batejaren i enaltiren els nostres classics?, ¿cóm anavem a confluïr en parlars proxims quan nomes se nos volia sumissos i claudicants?, ¿cóm no nos havíem de revelar front a imposicions llingüístiques que ridiculament nos volien transportar a epoques trasnoctades? Un crit, *En defensa de la llengua valenciana*, fon el despertar per a molts. Per ad alguns perque despres de la seua llectura comprovaren el parany en el que havien caigut, i a l'igual que el seu autor, Miquel Adlert Noguerol, confessaren, s'arrepentiren i tornaren a la "fidelitat a la Patria"; i per ad uns atres, mes jovens o mes llunt d'aquelles actituds de connivencia que havien precedit els anys immediats a l'esclat valencianiste - al que assistirem a la fi del anys 70 del passat segle-, convençuts ya de que era llogic que Valencia fora Valencia i que la llengua que parlavem no precisava de tuteles estranyes ni de noms nous en que nomenar-la, o de subterfugis per a evitar nomenar-la, tots (mes o manco jovens) trobaren una via a on encarrilar els seus convenciments i convertir-los en refrendats i consolidats arguments.

Ara fa trenta anys que aci, en este mateix marc, un 7 de març de 1981, es juntaren homens i dones, valencians i valencianistes -en major o en menor formacio-, i es trobaren les entitats valencianes i valencianistes dirigides per persones conseqüents en lo que anava a escenificar-se.

I d'entre elles Paco Nieto, el recordat president de la Coordinadora d'Entitats Culturals del Regne de València, feya entrega d'una adhesio incondicional a la Normativa Ortografica elaborada, dos anys abans, per la Seccio de Llengua i Lliteratura de la ACV (ara RACV). Van ser mes de mil firmes d'intelectuals i d'homens i dones compromesos i preocupats per la cultura valenciana i la seua maxima expressio, la Llengua Valenciana. Junt anava tambe, com no podia ser d'una atra manera, l'adhesio de cada una de les entitats -agrupades o no en la dita coordinadora-, que havien començat a compartir un fet en comu, un objectiu conjunt: divulgar una ortografia valenciana, elaborada des del rigoros estudi de la llengua, i en la que s'havia conjugat sabiament la tradicio grafica, els nostres classics, els importantissims estudis de Nebot, Escrig, Lombart, Martí Gadea i sobre tot de Fullana –academic i catedratic-, en la llengua viva i genuïna que encara, en aquell temps, era vehicul unic de comunicacio per a molts habitants del nostre Regne.

Han passat trenta anys i hem vist còm eixe element aglutinador que fon esta normativa ortografica, que pronte començà a popularisar-se com a Normes d'El Puig, la qual passà (despres d'alguna modificacio nimia que es considerà convenient i sorgida i feta des del consens) per ser l'oficial per al Consell preautonomic presidit per la UCD, i en ella s'inicià tot el proces administratiu que havia de portar a la Llengua Valenciana a l'àmbit escolar i de l'ensenyança i tambe en ella s'editaren documents oficals com el DOGV i es redactà i publicà el primer Estatut d'Autonomia. Eixe camí que feya augurar un futur no exent d'obstacles, puix l'Universitat estava absolutament abduida per l'antivalencianisme mes furibunt, pronte quedà truncat en l'arribada d'un altre partit politic que feu girar, en menys de 24 hores, 180 graus la politica llingüística iniciada; de nou el veï del Nortest peninsular passaria a ser punt referencial i les teories absorcionistes començarien novament a campar en els àmbits formals, una atra vegada el cavall de Troia de les "Bases del 32" es convertia en argument per a impossibilitar l'autonomia de la Llengua Valenciana.

Una llarga travessia i unes interessades concessions nos allargaren l'esperança de que tot podia ser reconduible, pero pactes estranys, fets per dirigents de partits que es dien valencianistes, nos dugueren a una posicio cada vegada mes debil i testimonial; i es que no saberen o no volgueren valorar que les senyes d'identitat d'un poble no son negociables. Pronte se'ls acabà el *manà* i les bases –populars- d'aquelles formacions, desilusionades, se demotivaren, i mes en vore que molts d'eixos dirigents, fàcils de comprar -i molts sense ofici ni benefici- es posaren al servici del partit que els oferi almoïna i que es el que mes mal ha fet al valencianisme.

Aquelles noves aus que feren son niu en la Generalitat, junt a un "terremot que tot ho aplanava", no dubtaren en negociar en els nostres veïns del Nort i arribar a un acort. El pacte de Reus (1996) havia donat fruit, i este fon la creacio de l'Academia Valenciana de la Llengua (llengua a la que li posaren un nom, això si, a base de circumloquis, i que no es precisament el de Llengua Valenciana). La nova institucio no havia de ser, i no es, ni sera mai un ent defensor de la Llengua Valenciana, de la seua identitat i idiosincrasia, i mes be s'ha quedat en una simple sucursal al servici de l'intrusisme i absocionisme cultural que emana del IEC. En la trampa colaboraren, en uns casos per accio i en uns altres per omissio, prestigioses personalitats i entitats, essencialment culturals, que teniem per valencianistes, a les quals no els repugnà, per ridiculs convenis economics o prebendes personals, claudicar, i si be algunes mai arribaren a beneir explicitament l'invent –això faltava- si contribuïren a instal·lar l'inanicio i el silenci mes absolut davant de l'atac mes sibili, fosc i directe mai programat per a destruir no solament la Llengua Valenciana sino al mateix valencianisme.

De tots els presents es sabut que, des de fa uns anys, el moviment cultural valencianiste se troba en una etapa, sino d'inactivitat, puix a nivell menor no s'ha deixat de treballar pels postulats que se defenen, si de diaspora puix com a grup identitari se troba en una fase d'impas que tingue el seu orige fa set anys (2/07/2003), quan se va prendre la decisio d'introduir una nova accentuacio

en la consolidada Normativa d'El Puig. Aquella decisio se va vore com arbitraria i unilateral per part d'alguns, tant es aixina que en realitat desembocaria en una divisio que es feu patent primer entre els propis membres de la Seccio de Llengua i Lliteratura de la RACV que l'havia presa, i que despres se traslladaria al restant del moviment valencianiste puix part va vore, esta dicisio com una imposicio. Des de llavors no s'ha constatat quín ha segut el benefici que ha comportat per a la Llengua Valenciana i sí els problemes que ha ocasionat entre entitats i persones. El cisma provocà distanciament i aço ha dut a debilitar al moviment valencianiste que puix despertà en ell suspicacies i recels, impossibilitant el treball coordinat i en unio, fent mes patent els motius que el poden enfrontar que els vinculs que el poden unir, a pesar de ser estos de major pes. Eixa divisio, que merma l'identitat del moviment valencianiste front ad aquells que no combreguen en estes idees o que son contraries ad elles, s'ha d'acabar si se volen donar passos avant i recuperar el temps perdut.

Trenta anys despres d'aquell acte unitari venim aci en una gran falta de cohesio - hem de dir-ho - perque mantenim visions distintes sobre unes mateixes Normes que, en algun cas, i aço es lo mes important, supon unes visions diametralment opostes sobre tot lo valencià, les que van des d'aquella que no enten l'identitat valenciana si no es baix la tutela d'una Espanya que viu d'espales a la nostra realitat, fins a l'atre pol, en el qual s'integren aquells que volen contribuir a fer d'este Regne nostre -que comença en el riu de la Senia i acaba en Guardamar- una nacionalitat en capacitat d'autogestionar-se al marge de tuteles coercitives.

Ara, i despres d'estos trenta anys, haurem de fer un esforç per a espolsar-nos de damunt als qui no fan mes que posar impediments per a que progressem, i per a trobar eixe punt d'unio entre tots els qui de veres nos creem esta lluita. Es hora de que tots els qui escrivim en les Normes d'El Puig, aço es, en autentica Llengua Valenciana, des d'una nota en la nostra agenda, passant per un sms en el nostre telefon, el nostre mes avorrit llibre de contabilitat, o la nostra mes dolça i tendra carta d'amor, fins a la mes inspirada composicio lliteraria, nos posem a parlar i a treballar colze en colze perque, si som capaços de fer tot aço que s'acaba de dir en la nostra amada llengua, hem de ser-ho per a reconeixer en eixa dedicacio el nexxe que nos ha de dur de nou a la confiança, puix no podem renunciar a l'obligacio que tenim assumida des de que, uns i atres, prenguerem un dia una alta decisio: fer de la nostra Llengua Valenciana el nostre normal vehicul de comunicacio

¡Vixquen les Normes d'El Puig!

¡Vixca la Llengua Valenciana!

En el Puig de Santa Maria, a 6 de març de 2011

Juli Moreno

Secretari de ARV